

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoje frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Program novega poljedelskega ministra.

Navada je, da novi ministri pri vzprejemu uradnikov razvijejo v kratkem svoj program, da potem uradniki vedo se ravnati. Tudi novi ministri so to storili, nekateri bolj jasno, drugi pa bolj nejasno, kakor je jim ravno kazalo. Najjasneje se je v tem oziru izrazil grof Ledebur, novi poljedelski minister.

Levičarji že niso bili zadovoljni, ko so slišali, da se imenuje poljedelskim ministrom grof Ledebur, a sedaj, ko je razvil svoj program, so pa njih časopisi brez razlike pali po njem. Levica bode težko sedaj podpirala vlado, kajti nasprotja v narodno-gospodarskem oziru mnogo težje prenaša nego v političnem. Levico vodi židovski denar in židovski kapitalisti pa nočejo slišati o nobenih taci reformah, kakeršne je napovedal grof Ledebur. Precej povoda temu, da je levica napela vse sile proti grofa Taaffeja vladi, je bil načrt poljedelskega ministra grofa Falkenhayna. Ko je bil prišel na krmilo knez Windischgrätz, ni bilo več o dotičnih predlogah govora.

Grof Ledebur misli začeti ondu, kjer je nehal grof Falkenhayn po padu Taaffejeve vlade. V svojem govoru je naglašal, da hoče varovati svobodno prvotno proizvodstvo, varovati mali in srednji kmetijski stan, pa tudi veleposestvo potom zadružne organizacije. Ko se ta organizacija izvrši, bode tudi upati, da se z osnovo rentnih posestev tudi pomanjšajo hipotekarni dolgovi. Obetal je tudi uredbo osebnega kredita, da se odpravijo žalostne razmere, ki neugodno uplivajo na ceno poljedelskih pridelkov. Osvoboditi bode skušal naše poljedelstvo tuje spekulacije, ki pritiska producente in konzumente in gloje na narodnem blagostanju. S tem misli minister mnogo pripomoči k mirni rešitvi socialnega vprašanja.

Vidimo, da si je minister zastavil težavno nalogo in ne dvomimo, da bode imel boriti se z mnogimi nasprotniki. Posebno bode minister imel hud boj proti spekulaciji. Najbrž se sam niti ne domišlja, s kakimi močmi se mu bode boriti. Boj ne bode očiten, a rovalo se bode na skrivnem s tem večjim uspehom. Veliki kapital s svojim uplivom jako daleč

seže. Zato se še danes ne more reči, koliko daleč bode od besed do dejanja. Liberalni časopisi že napovedujejo, da bode spekulacija se daljše ohranila, nego bode ministroval grof Ledebur.

Prepričani smo, da s sedanjim državnim zborom grof Ledebur svoje naloge ne bode izvršil. Nasprotovala mu ne bode le levica, temveč tudi mnogo družih elementov, o katerih se to niti ne pričakuje. Na poljski klub imajo židovski kapitalisti mnogo upliva in ta klub bode pa imel odločilni upliv na Badenijevo vlado. Posebno je pomisliti, da so baš najboljši prijatelji grofa Badenija voljeni s pomočjo židov in da bi poljska zlahta zgubila večino sedanjega upliva, ako jo zapustijo židje. To je stvar, s katero bode še računati grofu Ledeburu.

Samo na sebi je obljuba novega poljedelskega ministra jako važna, a vendar mislimo, dobro je, da še počakamo, kako se bode izvrševala. Mnogo pride na podrobnosti dotičnih zakonov.

Odkritosrčno pa povemo, da jedna točka pa nam ni prav nič všeč v govoru novega poljedelskega ministra, njegova izredna skrb za veleposestvo. Knez Schwarzenberg in sodrugi so pač v takem položaju, da ni nobenega povoda še zanje posebno skrbeti. Bojimo se, da bode novi poljedelski minister najprej le skrbel za svoje stanovske tovariše. Pač je mogoče, da hoče minister le porabiti agrarno reformo, da bogatemu plemstvu pridobi večjo veljavo in mu pripomore do večjih dohodkov.

Tudi se interesi veleposestva nikakor popolnoma ne vjemajo z interesi srednjega in malega posestnika. Kakor sta veletrgovca in pa veleindustrija nevarna konkurenta malemu trgovcu in obrtniku, tako je tudi veleposestnik nevaren konkurent malemu posestniku. Bili so časi, ko veleposestvo razmeroma ni toliko donosalo, kakor malo in baš zaradi tega ni bilo nevarno; a drugače je pa sedaj, ko se že tudi pri poljedelstvu rabijo stroji in to celo s parno in električno silo; razmere so v tem oziru premenile v prid veleposestvu in če se to veleposestvo še bolje organizuje, utegne postati nevarno obstanku malega kmetijstva.

Zato pa moramo že danes reči, da bode treba zakone, katere predloži grof Ledebur, dobro pregledati, da se pozneje ne bomo še kesali. Če bi

hotel veleposestvo pospeševati na škodo kmetijskega stanu, se mu bomo morali že upirati.

Pogled po svetu nam dokazuje, da obširna veleposestva nikakor niso zanesljiva podlaga občnemu blagostanju, temveč baš nasprotno, kjer je mnogo veleposestnikov, ondu vlada velika beda. Sedanjim stanovom ni nevaren le mobilni kapital, temveč tudi nepremakljivi. Sploh je ljudsko blagostanje ondu največje, kjer je največ kmetij srednjega obsega, na katerih se lahko preživi jedna kmetijska rodbina. To je ideja kmetijskega doma. Zato je želeli, da se z zakoni veleposestvo ne pospešuje in varuje, temveč pospešuje njega razdelitev. Bolje je, da se 50 ali 100 kmetijskih rodbin dobro živi, kakor pa, če jeden sam veleposestnik bogati in denar na raznih veseljah zapravlja. Zato pa naša zadovoljnost z grofa Ledeburja programom ne more biti popolna in bomo moža sodili šele po delu. Gotovo mu pa ne bomo odrekli priznanja, če bode kaj dobrega storil za kmete, a samo z bleščečimi frazami o agrarni reformi se pa ne bomo dali motiti.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Škofje ali papež, kdo ima prav? Poljski škofje so v posebnem pastirskem listu odsvetovali čitanje časopisa „Wieniec Polski“, ker ta list dela z razbe me raznimi stanov in razširja veri nasprotno tendence. List se pa ni zmenil za to obščedno galiških škofov, dobro vedo, da prihaja le od tod, ker škofje ne marajo, da bi se kmetje začeli bolj zavedati. Uredništvo lista se je obrnilo v Rim in prosilo blagoslov za poljsko kmetisko (ljudsko) stranko v borbi proti velikim nasprotnim silam. Papežev tajnik je pa te dni naznanil uredništvu dotičnega lista, da je papež podelil zaželeni blagoslov. Seveda omenjeni list bode to stvar za se in za svojo stranko izkoristil. Ljudje pa sedaj ugibljejo, kdo ima prav, papež ali škofje. Škofje list in stranko obsojajo, papež ju pa blagoslovja. Radovedni smo, če bodo škofje nadaljevali še nadalje borbo proti duhovniku Stojalovskemu, ki je začetnik tega ljudskega gibanja v Galiciji proti poljski zlahti. Morda pojde kak gališki škof, recimo kardinal Dunajewski, tožit poljsko kmetisko

Listek.

T a t.

(Povest J. E. Golobova.)

(Dalje.)

„In kje je moj rubelj?“ reče in gleda nemirno po mizi.

Na mizi ni bilo papirja. Pogleda v mošnjček — ni ga, pogleda pod mizo — ni ga.

„Kaj pa to pomeni? — Se je li rubelj udril v tla!“

Vsi jamejo skrbno gledati po podu, pod mizo, po divanu. Iščejo, iščejo — ni ga.

„Ga nisi morda utaknil v mošnjček ali v žep?“

„Da, moj Bog! Pogledal sem, a ni ga!“

In zopet strese iz mošnje, seže v žep, zopet iščejo povsod, — ni ga, izgubil se je.

„Morda ga je vzel kdo izmed vas, tovariši, v šal?“

„No kaj še! Kaj si še izmislil!“

„Morda si ti vzel, Aleška, — potem oddaj.“

„Kaj praviš, ded Kirjuha?“ odgovori Aleška, a srce ga je zabolelo.

Zopet iščejo, zopet ga ni, — izginil je, — izgubil se je.

„Daj ga nazaj, Aleška, ako si ga vzel!“ reče iznova Kirjuha in ga pogleda po strani.

„Kaj pa, da si se ti tega polotil?“ požene se zanj Semen.

„Kako polotil? Nikjer ga ni, to kaže, da je vzet. In kdo je zaznamovan? Ti nisi sedel v ječi, torej te tudi nihče ne drži.“

Aleška pobledi kakor zid in se poprime za držaj divana.

„Zopet . . .“ zašepečejo brezglasno njegove ustnice.

Kirjuha opazi njegovo zbežnost in gleda srpo nanj.

„Ti si vzel! Oddaj! zakriči zlim glasom že popolnoma presvedčen.“

Vsi umolknejo.

„Oddaj z lep!“

„Tukaj je! Vraga! Prilepil se je na rokavo!“ vzklikne nakrat capin, ki je sedel ves čas na strani.

Glej, — papir se je prijel res močno Kirjuhinemu mokrega rokava na spodnji strani.

„A!“ zavili besno Aleška, zgrabi v hipu na mizi prazno steklenico in jo vrže v Kirjuho; stek-

lenica je letela mimo samega očesa in se razbila ob steni v kosce.

„Kaj pa misliš, Aleška . . . Oprosti prijatelj . . . Veš, jaz . . .“

„Beži! Izpred oči!“ zasiče Aleška s pozelevnim obličjem, z divjim pogledom, tresoč se kakor v mrzlici.

Pogled njegov je bil strašen tako, da so se bali vsi. Celó vedno smebljajoči se gostilničar je obstal na mestu in ga gledal debelo.

„Bežite odtod!“ zakriči capin strašno.

„Idimo, Kirjuha, on pride za nami,“ reče Semen.

In ti trije so šli naglo iz gostilne.

„Bode že, bode že, togotnež! Zavedi se! Sedi!“ izpregovori kmalu po tem capin in se mu približa. Aleška sede.

„Dosti je tega. Srce se ti je unelo, — vidim. Glej ga vraga, kako je vzrastel mladeneč. Molik! Daj sem „kosuško“, Arefič. Malo pij, odleže ti takoj,“ reče, natoči dve čaši in sede poleg njega. Capin govori dalje in nalije žganja zopet.

„No, daj ga še! Je že odleglo? Jaz vem, — sem skusil.“

stranko v Rim, kot je bil grof Schönborn protise-
mite. Gališki židje bi mu gotovo bili hvaležni, kot
so Schönbornu ob svojem času vsi dunajski židovski
listi hvalo peli.

Židovski upliv v Galiciji. Razmere v Ga-
liciji imajo sedaj za Avstrijo večji pomen, ko imata
najvažnejša portfelja v rokah dva Poljaka. Kakšen
upliv v tej deželi imajo židje, se je pokazalo pri
zadnjih volitvah. Kateri konservativni plemenitaš
je hotel biti voljen, je moral si zagotoviti pomoč
židovstva. Rutovski, ki je bil včasih pri židih v
milosti, a je z neko izjavo se malo židom zameril,
je pal v mestni skupini in v veleposestvu, če tudi
ga je kandidoval poljski velilni odbor. V velepo-
sestvu je bil dobil le dva glasova, da si so časo-
pisi malo pred volitvami zagotavljali, da je nje-
gova izvolitev zagotovljena. Rutovski se namreč na
nekom shodu ni hotel naravnost izreči, kakšno
stališče on zavzema proti židom in zato so židje
jeli misliti, da je njih nasprotnik in sklenili so, ga
na vsak način vreči pri volitvah. Bati se je, da
bodo pod Badenijem židje imeli še večji upliv, nego
so ga dosedaj, samo da se bodo v svoje namene
bolj posluževali poljskega kluba, nego propadajoče
zjednjene levece.

Mesarjenja v Carigradu. Izgredi v Cari-
gradu bili so grozno veliki, kar je že vidno iz tega,
da so velevalisti bile prisiljene se zanimati za to
zadevo. Bilo je na stotine ljudi ubitih in ranjenih.
Na policiji in v ječah so Turki več ranjenih Armen-
cev z bajoneti pomorili. Turki so se za to mesar-
jenje jako dobro pripravili. Izvedelo se je, da so
prejšnje dni jako pridno kupovali orožje. Seveda
turška oblastva skušajo vso krivdo izvrniti na
Armence, češ, da so ubili najprej nekega turškega
častnika, in je to dalo povod pobujanju. Toda na-
ravnost čudno je, da so Turki kar drli oboroženi
od vseh strani, ako bi vse ne bilo poprej dogo-
vorjeno. Seveda od turških oblastev tudi nepri-
stranske preiskave ni pričakovati. Upamo pa, da
bodo velevalisti vendar enkrat odločno govorile s
Turčijo. Bati se je namreč, da se bodo sicer taki
dogodki ponavljali tudi drugod, ker je turško pre-
bivalstvo proti kristijanom močno razdraženo. Se-
veda taki dogodki le pospešujejo propad Turčije.

Prememba velicega vezirja. Dogodki v Ca-
rigradu so tudi turške odločilne kroge pripravili
malo v skrb. Boje se, da ne bi naposled Anglija
storila kakeh odločnih korakov. Nekateri vojaški
krogi celo dvomijo, da bi utrdbe mogle zabraniti
prihod angleškega brodograjskega pod Carigrad. Sicer pa
ima angleško brodogradnja tudi drugod dovolj prilike
prijeti Turke. Znano je pa tudi, da je sedanji an-
gleški ministerski predsednik odločen mož, s katerim
se ni šaliti. Zato je pa sultan odstavil takoj veli-
cega vezirja Sajd pašo in Kiamil pašo imenoval na
njegovo mesto. Kiamil paša je že bil enkrat veliki
vezir, a je 1891. leta pal, ker je sultanu se zdel
preveč naklonjen Angliji. Če je sedaj zopet imenovan
za velicega vezirja, je to pač dokaz, da v Carigradu
premaguje angleški upliv. Angleži pa najbrž ne bodo
zadovoljni s samo premembo velicega vezirja, temveč
bodo zahtevali, da Turčija izvede zahtevane reforme
v Armeniji in skrb, da se ne bodo ponavljali

jednaki dogodki, kakor so bili nedavno v Ca-
rigradu.

Sleparije pri nemških časnikih. Sedaj so
občno znane sleparije barona Hammersteina pri
uredništvu „Kreuzzeitunge“, ki je več tisoč za-
pravi in poveril. Stvar se ni dala več prikriti
in prišlo je v javnost. Te dni je pa neki nemški
časnikar priobčil, da je bivši urednik „Volkszeitunge“
Philipp tudi jednako ravnal, a je poprej umrl, nego
so njegove sleparije prišle na dan. Philipp je igral
važno vlogo pri nemški napredni stranki. Ko je
umrl, so naprednjaki ga v govorih na grobu pro-
slavljali. Poslanec Hermes je pa odprl njegovo
miznico v uredništvu in uničil vse dokaze pokoj-
nikove krivde. Konservativci so jako veseli, da se
je ta stvar objavila, da vsaj niso sami umazani.
Mi pa iz tega vidimo, kakšni ljudje delajo javno
mnenje v Nemčiji, bodi se v tej ali oni stranki,
poneverjevalci in goljufi. Spoštovanja si v tem
nemško časopisje pač ne bode pridobilo.

Migljeji občinam

(Govor gospoda Ig. Gruntarja v Bohinjski Bistrici dne
29. septembra t. l.)

(Konec.)

Stvar s sodnimi uradnimi dnevi je sicer nova,
dosedaj še nikjer uvedena, ali to ne ovira nje iz-
vršljivosti. Če je notar zakonito obvezan v odda-
ljenih občinah svojega okraja imeti svoj uradni dan,
če mora okrajni glavar v vsakem sodnem okraju
imeti svoje uradne dneve, zakaj bi jih sodišče ne
imelo? Omenim naj pri tej priliki, da je tudi ob-
čina blejska že na to mislila prositi lastnega sodišča
na Bledu za občine Bled, Gorje, Bohinjsko Bistrico
in Srednjo vas. Vender pa hočejo pustiti prednost
vam, ker vidijo, da ga je vam najbolj potreba, in
ne bodo prosili zanj, če vi prosite, kakor sem čul
včeraj na Bledu. Če pa vi ne boste hoteli prositi
ali če ne boste mogli sodišča dobiti, potem na-
pravijo prošnjo oni, ako se jim pridružiti tudi bo-
hinjski občini.

Ker sem omenil poprej uradni dan glavarstva,
naj še to naglašam, da gotovo ni umestno, če se
taki uradni dnevi vrše le na sedeži okrajnega so-
dišča. Vaš g. glavar je tudi sam priznal potrebo
tacega uradnega dneva za vašo dolino, ko je pred
nekoliko leti obljubil delati na to, da ga dobite.
Oddaljenost od glavarstva naj bi bila merodajna in
gotovo bi tudi vi zaslužili, da bi glavar prišel sem
ter tje k vam in bi vsak izmed vas tista opravila,
ki jih ima pri glavarstvu, lahko opravljal doma.
Sprejemal bi glavar prošnje, pritožbe, če je mo-
goče, jih takoj reševal in tako prihranil marsikomu
dosti potov, zamude časa in stroškov. Čul sem, da
je nekdo izmed vaših občanov moral nedavno k
glavarstvu, ker se je njegova živina pasla na so-
sednem svetu. Odškodnina odmerila se je na devet
krajcarjev in zaradi teh je moral v Radovljico. Pri
taki upravi se ni čuditi, ako kmet zmiraj bolj pro-
pada. Tudi kazni v vojaških, obrtnih, gozdarskih
in pašnih rečeh naj bi se določevale doma. Če se
že pripeti kmetu neprilika, da mora zaradi kacega
malenkostnega prestopka kazni trpeti, vsaj ta milost
naj mu bo, da se ga sodi na domačih tleh. Ko-

nečno pa tudi župan ni tako izurjen v vseh stva-
reh, da bi mu ne bilo treba nobenega pouka. V
šolskih, cestnih, zdravstvenih, vojaških, obrtnih
stvarih itd. ima župan dostikrat kaj vprašati svo-
jega glavarja in zaradi tega mora napraviti daljnjo
pot, s čemur narastejo občini troški. Kake važnosti
je pa to, da pride uradnik večkrat v ožjo dotiko z
ljudstvom, da med njim in z njim živi, to vam bode
pojasnil ta le resnični slučaj, kateri se je pripetil
pred nekoliko leti v neki oddaljeni kronovini, kar
naglašam, da se mi ne bo podtikalo, da hočem po-
stati oseben. — Neki okrajni glavar je bil navajen
jako strogo kaznovati šolske zamude. Na vse še
tako opravičene prošnje starišev, ki so bili prav
tako v hribih, kakor vi, in so se sklicevali na zimo
in hud mraz je imel le stalni odgovor „zakon to
veleva“. In glejte! tega glavarja pripeljala so uradna
njegova opravila med dostikrat kaznovane posest-
nike, moral je — ne vem po kakem naključju v hudi
zimi na hrib, na katerega je imel skoro 2 uri hoda.
— Ko se je vrnil na pol mrtev, storil je slovesno
obljubo, da nikdar več ne bode v pozimskem času
kaznoval starišev tistega okraja, ki ne puste svojih
otrok zaradi snega v šolo!

Glavar bi pa prišel na državne troške (ki bi
gotovo znašali tudi le kaceh 500 gld. na leto) v
vašo dolino, bi dajal pojasniti na vaš vprašanja
in, kar je najbolj važno, dajal bi tudi potreben pouk
o zakonih, posebno o novih. Koliko imamo dobrih,
koristnih zakonov, ki pa ostanejo le na papirju,
samo za to, ker so neznani, in zato se ne izvršu-
jejo, ker jim ne sledi pouk. Zakoni se pa ne da-
jejo, da bi ostali na papirju, temuč da bi se iz-
vrševali. O kranjskem in goriškem deželnem odboru
bi se dalo govoriti veliko v tem obziru! — a danes
ni časa za to.

Omenim naj le jednega prav važnega zakona.
Imamo državni in deželni zakon o pomirovnih
sodiščih. — Po tem zakonu sme vsaka občina
za se ali pa tudi več občin skupaj izvoliti si neko-
liko zaupnih mož, pred katerimi bi občani lahko
sklepali v prepirnih rečeh do zneska 300 gld. po-
ravnavne, ki imajo sodno moč. Če tožnik in toženec
prideta pred pomirovno sodišče, toženec prizna res-
ničnost terjatve in se zaveže jo poravnati do go-
tove dobe, bi se to zapisalo pred pomirovnim so-
diščem in če pride plačilen dan in tožnik ne pride
z lepa do plačila, smel bi prositi na podlagi iz-
piska, ki ga dobi iz zapisnika pomirovnega sodišča,
rubežen na nepremično in premično imetje svojega
dolžnika. Tako sodišče pa ni nikjer na Kranjskem
še uvedeno, ker se do sedaj občine zaradi nedo-
statnega pouka niti zavedle niso o dobroti, o ko-
risti take stvari. In vender bi s tem marsikomu
mnogo stroškov, mnogo potov, mnogo zamude časa
prihranilo! Če ima sodišče 1000 tožb, je izmed teh
morebiti 100 drugačnih, kakor zaradi plačila, pri
ostalih 900 se pa izda pri jedni tretjini kontumačna
razsodba, pri drugi tretjini se sklenejo poravnave
in le pri tretji pride do pravde, ker toženec ne
prizna, da terjatev obstaja, ali trdi, da obstaja le
v delnem znesku ali pa, da še ni prišel dan pla-

Dalje v prilogi.

Aleška vedno molči. Izpila sta po tri čaše,
vse žganje je šlo.

„No, prijatelj, jaz bi ga še, a imam le še
petnajst kopejk. Hotel sem kupiti kruha, a sedaj
vidim... Hudo te je razžalil ta vrag... Arefič,
prejmi do poslednjega! Dvanajst za „kosuško“, a za
tri nalijske vsaj do polovice čašice...“

„Daj sem pol mere!“ zakriči nakrat Aleška.

„Kako? Imaš denar? No, prav tako! To,
prijatelj, je bolje, nego vse drugo! Le potegni ga!
Vse bodeš pozabil!...“

Šla je čaša za čašo; ko je bila mera prazna,
zahteva Aleška drugo. Gostilničar zahteva denar,
ta potegne iz žepa možnjo, v kateri je bilo srebro
in med, ter plača.

„Ima, ne boj se!“

„Vidim, — to le radi reda!“

Zopet jameta piti. Aleška se je upijanil, go-
voril je večinoma capin.

„Kaj si bil ti že v ječi?“

„Bil...“

„Zakaj?“

„Radi ovce...“

„Si jo ukradel?“

„Ne... Jedel...“

„Kako to?“

Aleška je izlagal v nevezanem pijanem go-
voru svojo zgodovino sedaj tužno, a zopet raz-
burljivo.

„Znam, prijatelj, znam! Kmalu je možno za-
treti človeka. Skusil sem!... Tudi jaz sem sedel,
delj kot ti... Sedel sem dvakrat... Potrli so
me, — no minolo je... Kaj jim je... Da...
Da bi vsaj ta tvoj Sidor, da bi kdo drugi... Ti,
Aleška, zlat mladenič si... Pregarjali so te. Vsi,
prijatelj, vsi so vrage... A sodba tvoja, kakor
praviš, bila je pravilna... Jaz poznam vse sodbe
... Da, pravilna, vsa čast... Po zakonu...
Pljuni, prijatelj, na vse!... I pij!... Potegni ga!
... Da... Razžalili so te, razžalili... Ta vrag
... Kako? Kirjuška?... Razžalili... Pljuni!...
Jaz sam vem, prijatelj!... Sem skusil.“

„Veš kaj: vedi ga ti domov, onemogel je že
popolnoma. Gotovo nočuje pri Bikovu. Vedi ga, vedi!
Sicer mi obleži tu. Vidiš! reče gostilničar capinu,
stopivši k Aleški.“

Ta je postal popolnoma pijan; telo se mu je
nagnilo čez držaj divana, glava se je povesila brez-
pomočno.

„Idi, prijatelj Aleksej! Idi spat v nočišče! Tu
ne moreš biti! Vzdigni se, vzdigni, idi!“

Aleška odpre nezavesno oči, vzdigne se z

velikim trdom in, zapletaje se z nogami, gre iz
gostilne. Opiral ga je za roko capin, ki pa se je
tudi hudo opotekal. Dokler sta šla po trotoaru do
vogla, spodtaknil se je Aleška nekočkrat in skoro
padel, no capin se je vzdržal vedno na nogah in
mu ni pustil pasti; ko pa sta jela iti čez cesto,
opotekla sta se oba in padla na tla. Capin se je
vzdignil in se trudil dolgo vzdigniti Aleško, no za-
stonj, — ta je postal končno popolnoma nezavesten
in se ni ganil.

Čuvaj z drugega razpotja ju opazi in se jima
bliža zmernim korakom.

„Ti, capin, si tu. A kdo je s teboj?“

„Kosec...“

„Ustani! Ti!“ suje čuvaj Aleško z nogo v bok.

Ta se ne gane. Čuvaj se nagne, ga obrne,
ogleduje, postoji, premišlja, sune ga z nogo še malo,
potem pokliče izvoščka, položi z njegovo pomočjo
Aleško na voz povprek, sede i sam na sedež in ga
odpelje.

Glava Aleške je visela in se majala v zraku,
vlasje so se razmršili, mršavo obličje je bilo mrt-
vaško blede, oči zaprte, srajca se je za vratom
raztegnila in na golih prsih prikazala se je mala
usnjena malha, viseča na jermenu. (Dalje prih.)

čila. Skoro vse tožbe, pri katerih se izdajo kontumacijske razsodbe ali pa sklenejo poravnave, bi se pa lahko poravnale pred pomirovnim sodiščem. S tem bi se sodišču odvzelo dosti drobiža, ki je sedaj tako obtežuje, da komaj zmaga uradniške sile, posebno pri večjih sodiščih, svojo nalogo. Ostajalo bi sodišču več časa, da bi tem temeljiteje se pečalo potem z važnimi stvarmi. In koliko denarja, ki ga sedaj dobé advokati in notarji, bi potem ostalo v žepu kmetov, trgovcev in obrtnikov! Pri sodiščih, kjer zastopajo advokati in notarji prepirajoče se stranke, sklence se celo malo poravnava zaradi tega, ker neče nobena stranka z lepa velikih tožbenih stroškov plačati. Uvesti tako sodišče bi pa tudi ne delalo nobenih težav. Občina je opravičena voliti dotične može in gotovo bi ne bilo težko najti mej odborniki, ali pa tudi izven njih, pametne, razsodne može, ki imajo potreben upliv in tudi čas in voljo pečati se s to stvarjo. Ti bi potem določili svoj uradni dan, in takrat bi se sklepane in upisovale poravnave v za to že pripravljene tiskovine, v katere bi bilo dostaviti le ime strank, znesek in vrsto terjatve.

Vidite toraj, da se ni treba te stvari, ker je nova, bati. Sicer bi se nikdar nič novega ne uvedlo. In kako koristne so dostikrat nove stvari! Kako nam je treba s časom napredovati, da ne zaostajamo! Pomislite na Vaše sirarske zadruga, kakega so za Vas pomena. Ozrite se na posojilnico. Pred kratkim ste si jo ustanovili in že ima nad 30.000 gld. prometa. Marsikdo je že čutil dobroto posojilnice, marsikdo pa jo bo še, ko se popolnoma ukorenini in kadar vsak izmed Vas in vselej kadar bo treba, najde pri njej pomoči. Izmed najvažnejših slučajev omenim le jednega. Polnoletni sin, ki prevzame posestvo po smrti svojega očeta, mora izplačati svojim sestrom in sestrinam dedinske deleže. Če so ti nedoletni, mora jih založiti. Po navadi nima gotovine in zavaruje te deleže na svojem posestvu, a to velja. — Pripeti se, da gre jeden ali drugi izmed bratov, ki je dobil že na račun delne zneske, toda brez potrebnice iz dežele ali da jeden ali drugi umrje. V prvem slučaju ni mogoče dobiti potrebnice brez velikih stroškov in izbrisati dolga, v drugem pa se razdeli delež njegov mej dediče in ti se zavarujejo v zemljiški knjigi, katera je potem kmalu dobro zamazana. Če ti dediči potrebujejo svoj denar, posestnik ga pa ne more šteti, ima ravno toliko tožba, kakor deležev in stroškov, da jih ne more z lepa poplačati. To se sploh zgodi vsakomur, ki so ga okolščine silile na raznih krajih zadolžiti se. — Sedaj, ko imate posojilnico, bode v tacem slučaju lahko vsak posestnik dobil s poroštvom svojega tasta ali kacega drugega sorodnika ali prijatelja soseda potreben znesek, da poplača vse dolgovce ali deleže ali pa, da jih za nedoletnike založi. Tako bode tudi za te ali za njih morebitne dediče v potrebi denar pripravljen, posestniku pa je samo z jednim upnikom opraviti, kateremu plačuje vrh tega nizke obresti in na račun dolga po 50 ali 100 gld. na leto, kakor ravno more. Tako bode tudi posojilnica uplivala na znižanje pravn in eksekucij. S svojim dobičkom pa bode podpirala vse dobre stvari, bralno društvo, kmetijsko podružnico, sadno in gozdno drevesnico, živinorejo, poljedelstvo s semeni, s stroji, gasilno društvo, občino samo, če ji pomaga zidati kako hišo za ubožce, ji priskoči pri popravi cerkva, pri razširjanji šole itd.

Vse skupaj pa: posojilnica, pomirovno sodišče, uradni dan glavarstva in sodišča ali še bolj lastno sodišče, pospeševalo bode Vaše blagostanje, znižalo število pravn in eksekucij, omejevalo razkosevanje in zadolževanje zemljišč in v to pomozi Bog!

Dopisi.

Iz Polja nad Ljubljano, 1. oktobra. (Naše šolske razmere.) Pouk na naši štiri-razredni ljudski šoli pričel se je v sredo dne 18. septembra s klicanjem sv. duha in s sv. mašo. Zbralo se je po dolgem prestanku mnogo otrok, kateri bodo učenje nadaljevali, mej njimi je bilo tudi veliko novincev, kateri so z veseljem pričakovali tega dne. Odkar se je naša šola razširila v štiri-razrednico, imamo mnogo ugodnejše šolske razmere, nego smo jih imeli poprej. Dozidali smo z nemalo žrtvijo dve krasni šolski sobi, kateri popolnoma zadostujeta vsem šolskim zahtevam. Tako postaja naša šola lepo poslopje, koje bode občanom v ponos, naši mladeži pa v korist. V 3 in 4. razredu poučuje se tudi nemščina, vsled česar se je nekaterim izpolnila njih želja. Poleg te šole, nahaja se v Vevčah zasebna jednorazrednica, katera je namenjena otrokom nemških uradnikov ali delavcem ondotne papirnice.

Ker so pa tu delavci večinoma Slovenci in je poleg njih le malo uradnikov, postaja ta šola vedno bolj prazna in tako bi se letos kmalu prigodilo, da bi morala ondotna učiteljica govoriti praznim stenam. Vpisali so se le 3, reci: 3 učenci nemških roditeljev. Poskusilo se je tedaj to šolo na drug način v življenji ohraniti. Skrbna gospodična učiteljica, seveda nemščine popolnoma zmožna v govoru in pisavi —, morala je vso svojo zgovornost združeno z medenimi besedami uporabiti, da je naložila okrog 20 otrok slovenskih starišev, seveda tudi s sodelovanjem ondotne nemške gospode. Da je pouk le na podlagi materinega jezika uspešen, je vzgojeslovna resnica, katere ne more nihče oporekati. Nemški gospodje so pa to hoté ali nehoté zasukali in nemško šolo s pomočjo znižane cene od 2 gld. na 1 gld. napolnili s slovenskimi otroci do zadnjega prostorčka. Tudi prošnje, katere so bile za vzprejem učencev v navadi, so se sedaj popolnoma opustile, zakaj, to si lahko vsak sam misli. S tem so za sedaj le nekoliko označene žalostne razmere nemške zasebne jednorazrednice v Vevčah. Ako bode potreba, pripravljani smo o tem še natančneje poročati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. oktobra.

— (Osobne vesti.) Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske je imenovalo gg. Evgenija Šušnika in Ivana Freliha praktikantoma pri tem zavodu. — Komisar finančne straže g. Pfeifer je imenovan višjim komisarjem v IX. činovnem razredu, respicijenta finančne straže g. Frau Reyer in g. Simon Meršol pa sta imenovana komisarjema v X. činovnem razredu za okrožje ljubljanskega finančnega ravnateljstva. Evidenčni elev g. Valentin Simaček v Ljubljani je imenovan evidenčnim geometrom drugega razreda v Novem mestu.

— (Reeptrorir slovenskega gledališča.) Prava ljudske igre so dandanes redke. Novodobni pisatelji pišejo samo za literarno izobraženo občinstvo, za takozvane najboljše kroge, za razvajene in prenasichene gourmande, ki z zdravo in krepko brano niso zadovoljni. Masa občinstva pa s temi proizvodi rafiniranega ukusa ni ustrezno, nego zahteva igre, v katerih se zrcali nje življenje in čustvovanje, v katerih se ji predstavljajo resnični ljudje in verjetne dogodbe. V to vrsto dramatičnih proizvodov spada tudi igra, katera se bo jutri predstavljala na našem odru. Dejanje je živahno, tu ni nič tiste nepotrebne filozofije, s katero belijo moderni dramatik svoje proizvode, vse se godi pred našimi očmi, a kar se godi je vse jako efektno. Igra je imela povsod, koder se je doslej predstavljala, senzacionalen uspeh; ponekod so jo kar po več mesecev predstavljali nepretrgoma in ljudje so se za vstopnice pulili in trgali. Ni ga menda večjega gledališča, kjer bi ta igra ne dosegla znamenitega uspeha in se ni vzdržala na repertoarju. Vse kaže, da se bo igrokaz „Siroti“ uvrstil mej tiste igre, katere so našemu občinstvu najljubše, da bo ostal tudi na našem repertoarju. Vodstvo našega gledališča je vse preskrbelo, da bo ta predstava vzgledna. — Zaradi priprav za veliko opero „Afrikanka“ ne bo v torek predstave.

— (Slovensko gledališče.) V proslavo cesarjevega godu se je sinoči pel vednomladi in vedno-krasni „Trubadur“. Občinstvo je z veliko rado-vednostjo pričakovalo to prvo operno predstavo v novi sezoni, zlasti ker so v njej imele nastopiti novoangaževane sile: primadona gospč. Ševčikova, altistinja gospč. Jungmannova in tenorist g. Purkrábek. Po vsem, kar se je govorilo in pisalo, smo mnogo pričakovali, ućakali pa še veliko več. Sinočna predstava je bila prava elitna predstava, na katero smemo biti ponosni. Pred vsemi nas je veselo iznenadila gospč. Ševčikova. Uloga Leonore je za dramatične pevke jako težka zaradi mnogih in težavnih koloratur. Pevka z mogočnim, težkim glasom je nikakor ne more zmagati. A kako je to ulogo pela gospodična Ševčikova! Nje glas sicer ni mogočen, a prekrasen je in dovolj močan za vsako dramatično partijo, izvzemši za sedaj morda največje, vrh tega pa tako gibčen, tako prožen, da zmaga vse koloraturne težkote prav lahko. Ta lepi glasovni material je pa prišel do popolne veljave vsled izborne šole, katero ima gospodična Ševčikova. Dasi prvi-krat na odru je gospodična igrala mirno in lepo, izgovarjala slovenske besede čisto in brez pomote ter dosegla popoln uspeh. Ulogo Azucene je pela gospč. Jungmannova. Že v prvih notah se je pokazalo, da je odlična umetnica, da ima strasten temperament in pravo gledališko kri. Pela je svojo ulogo s polnim, obsežnim, zvenčim in dobro šolanim glasom, s

pravo italijansko ognjevitostjo, zmocnimi, markantnimi akcenti. Gdč. Jungmannova se je predstavila občinstvu kot izborna pevka in igralka in naše gledališče si lahko čestita, da je pridobilo tako moč. Novi tenorist gosp. Purkrábek je s popolno sigurnostjo, s katero je pel in igral, pokazal, da se čuti na odru domačega. Njegov glas je pravi junaški tenor, mogočen in jako prijeten, muzikalno prednašanje je korektno. Gospod Purkrábek je jako ugajal in zlasti pri stretti bil burno aklamiran. Sploh pa je občinstvo vsem trem novim članom kakor tudi g. Nollju in g. Vašičku prirejalo pri odprti sceni in koncem dejanj živahne ovacije. Grofa Luno je pel dika naše opere g. Noll, tako lepo in sigurno, kakor ga zna peti le malokateri najodličnejših baritonistov, kar jih sedaj na največjih gledališčih slovi, gosp. Vašiček pa je bil izboren Fernando. Pohvaliti je tudi gdč. Nigrinovo in g. Rusa, posebno pa še zbor in neutrudnega kapelnika g. Benišeke. Ta je izuril zbor, da zna fino nuancirati in sicer tako, kakor zbor na malokaterem velikem gledališču, pa tudi vojaški orkester se je izdatno zboljšal, in premenili so se celo mrtvi basi; orkester sedaj ne igra samo prav dobro, nego se pevcem uda, jim sledi in zadene celo težke premembe tempov. Sploh je bila vsa opera tako točno študirana, da gre kapelniku g. Benišku za to vsa čast! Uprizoritev opere je bila vzgledna. Gledališče je bilo slavnostno razsvetljeno in je orkester pred predstavo sviral Westermayerjevo cesarsko ouverturo, katero je občinstvo stojé poslušalo. Predstavi so prisostvovali dvorni svetnik Schermerl, dež. glavar Detela, sodni predsednik pl. Kočevar itd. Končuo naj še omenimo, da je intendant g. dr. pl. Miletić izrekel jako laskavo sodbo o predstavi, češ, da nikdar ni mislil, da imamo v Ljubljani tako izvežbano opero.

— (Šentjakobsko-Trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) priredi svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 6. oktobra ob 4. uri popoldne v restavraciji pri Lloyd z naslednjim vzporedom: 1.) Pozdrav. 2.) Poročilo tajnice. 3.) Poročilo blagajnice. 4.) Volitev odbora. 5.) Petje in prosta zabava. Ker je slavno društvo „Ljubljana“ nepričakovano in v zadnjem trenutku odpovedalo svoje sodelovanje, bode slavni tamburaški zbor stopil na njeno mesto ter prevzel rodoljubno nalogo, da s svojimi umetniškimi proizvodi olepša društveni shod.

— (Ženski zbor „Glasbene Matice“) prične svoje redno delovanje za prihodnjo koncertno sesijo v ponedeljek, dne 7. t. m. Prva skušnja in vpisovanje dosedanjih in novih članov ženskega zbora vršilo se bo v ponedeljek od 6. do 7. uro zvečer v društvenih prostorih v Cajzovi hiši, Križevniške ulice št. 12. Čestite dame in gospice pevke vabi k mnogobrojni udeležbi odbor ženskega zbora „Glasbene Matice“.

— (Odhodnico) svojim v vojake odhajajočim pevcem priredi pevsko društvo „Slavec“ jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v gostilni „pri Štruklju“ v Kolodvorski ulici, kamor se vabi vse člane.

— (Zglašanje za prihodnji nabor.) Meseca novembra letos prična se zglaševanje in upisavanje vseh naboru podvrženih v letih 1873., 1874. in 1875. rojenih tukajšnjih, kakor tudi v obče v Ljubljani stalno bivajočih mladeničev. Vpisavanje se bode vršilo mej uradnimi urami v ekspeditu mestnega magistrata ljubljanskega. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti; začasno odsotne ali pa bolne smejo priti zglašiti tudi stariši, varuhi ali pooblašenci.

— (Meteorološko mesečno poročilo.) Mesec september prinesel nam je prav prijetno začetek jeseni, toda bil je preveč suh. Opazovanja na termometru dadó povprek sledeče po Celsiji merjene zračne temperature. Ob sedmih zjutraj 10.9°, ob dveh popoldne 22.7°, ob devetih zvečer 15.5°, tedaj znaša sredna mesečna temperatura 16.4°, za 1.9 nad normalom. Največ je kazal thermometer 4. ob dveh podoldan, namreč 28.5°, najmanj 23. ob sedmih zjutraj, namreč 4.9°. Prvih devet dni bilo je prav vroče, poldnevna gorkota segala je do 27° in više; 9. proti večeru nastala je lahka nevihta, ki je zrak nekoliko ohladila in poletni vročini konec storila. Takrat je padel od 16. avgusta sem prvi dež, a bilo ga je le malo; bolj znatno in sicer noč in dan je šlo 12. septembra, kjer je padlo 41.5 mm dežja. Štiriindvajset dni tedaj ni bilo nobenega dežja; v tej suši je rastlinstvo trpelo veliko škodo, katere obilni dež dne 12. septembra ni mogel več poravnati. Odslej spet skoro nič ni deževalo, kajti pada.

vica vsega meseca znaša le 83.2 mm, in protu koncu meseca je zavlada spet suša. Zavaljo vedno se ponavljajoče goste megle bila so od tega časa jutra zelo hladna, a poldnevne temperature naraščale so vselej posebno proti koncu meseca precej visoko, bili so to prav prijetni dnevi. Opazovanja na barometru dajo povprek 740.22 mm; najvišji in sicer 748.8 mm je stalo živo srebro 23. ob sedmih zjutraj, bilo je to najbolj hladno jutro, najnižje in sicer 734.7 mm pa 14. ob dveh popoldne. Omemba vredno je visoko barometrovo stanje, ki se je proti koncu meseca čez vso osrednjo Evropo razširilo in dalje časa trajala. — Bolj še ko meseca avgusta vladali so ta mesec vzhodni vetrovi ter vzdruževali lepo vreme, ki smo je imeli zadnje čase; brezvetrije se je opazovalo 18krat.

— (Ljubljanski prisiljenci.) ki so se uporabljali to leto pri gradnjah raznih cest in uravnavi hudournikov, vrnejo se tekom prihodnjih dni zopet v deželni zavod.

— (Vreme) imamo še vedno bolj poletno nego pa jesensko. Po krasnem včerajšnjem večeru, ko je bilo zahodno nebo kakor posijano z rudečežarečimi oblaki, "backi" imenovanimi, nas je danes zjutraj zbudil silen grom. Bliskalo se je in treskalo, da so se hiše kar tresle in je moralo v bližnji okolici kje tresčiti. Kmalu pa se je nebo zopet zjasnilo in je posijalo solnce.

— (Izgubljene stvari.) V teku meseca septembra bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem oglašene sledeče izgubljene stvari: Zlata ura z verižico, 2 srebrni uri (jedna z zlato verižico), 7 denarnic (v katerih je bilo skupaj 126 gld. 45 kr.), „notes“ s tremi desetaki, zlata verižica z medaljonom, zlata zapestnica z granati, zlata broža s cveticami, zlat prstan, otroški klobuk, creme-pelerina in črn dežnik.

— (Vabila veteranskega društva v Domžalah.) Poroča se nam, da veteransko društvo v Domžalah vabila za slavnost svoje dvajsetletnice ni izdalo samo v nemškem, nego tudi v slovenskem jeziku, ter nemškemu članom poslala nemška, slovenskim pa slovenska vabila. Uredništvu našega lista se je poslalo nemško vabilo.

— (Iz ribniškega okraja) se nam piše: Pred kratkim peljala sta se posestnika M. P. iz Ribnice in J. V. iz Zamosteca skupno v Sodražico. Blizu trga „pri strahu“ zavila sta njih splašena konja nagloma v stran in voz s konji vred telebnil je kaci 15 m globoko pod cesto. Posestnika rešila sta si svoje življenje s tem, da sta v prvi ugodni trenotek hipoma poskakala z voza. Zakaj baš to poročam? Da ožigosam malomarnost načelnika ribniškega cestnega odbora, kateri vkljub skrajni potrebi in vzlic mnogoterim prošnjam že več let odlašajo na istem mestu prepotrebne, od ljudstva željno pričakovane cestne varnostne priprave.

— (Od sv. Martina pri Podcerkvi) se nam piše: Prihodnji četrtek, dne 10. oktobra dopoldne se bode na tukajšnjem pokopališču odkril nagrobni spomenik, katerega so iz hvaležnosti postavili prebivalci Loške doline svojemu nekdanjemu učitelju in voditelju starotrske šole gospodu Blažu Raktelju.

— (Sneg.) Iz Rovt nad Logatecem se nam piše 4. t. m.: Danes popoldne je dobilo Triglavsko pogorje prvi letošnji sneg. Temperatura po naših brdih se je znižala na 5¹/₂ +.

— (Nesreča.) V rudniku pri sv. Ani nad Tržičem je rudar Kavčič zapeljal voziček v nepravilni rov in z njim padel v 70 metrov globoko jamo ter se ubil.

— (Volilni shod pri Sv. Juriju v Slov. Goricah) je bil prav dobro obiskan in se je izreklo popolno zaupanje poslancem gg. dr. Gregorcu, dr. Radaju in Robiču.

— (Razširjevanje nemške kulture.) Celjski nemški prvaki so izumili poseben način za razširjevanje nemške kulture. Slovenske napise trgajo z hiš, Slovence lastne hiše zamazujejo s črno barvo in napadajo vsakega, kdor se upa na cesti slovenski govoriti. Minolo soboto so te kulturonošci pri hiši g. dr. Srnca pobili okna, hišo g. Vošnjaka pa zamazali s črno barvo. Policija je bila tudi to pot gluha in slepa.

— (Mariborsko delavsko bralno in pevsko društvo) priredi dne 6. t. m. v veliki dvorani hotela „Nadvojvoda Ivana“ veselico z naslednjim vzporedom: Pozdrav gostov; „Županova Micika“, igra s petjem; „Domovini“, mešani zbor; „Kvišku bratje“, moški zbor; Deklamacija; „Slovo od lastovke“, mešani zbor; „Luni“, moški zbor; „V noči“, čveterospev; prosta zabava; ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr., rodbina 50 kr., p. n. gg. udje so vstopnine prosti. Čisti prebitek veselice namenjen je za društvene, potrebe glede česar se bodo prostovoljna preplačila hvaležno sprejemala.

— (Regionalna razstava v Ptuj.) Ptujskim nemčurjem je prišlo na misel, prirediti regionalno kmetijsko razstavo. Posrečilo se jim je pridobiti za ta svoj namen nekaj mlačnih Slovencev

in celo okrajni zastop je za to dovolil podporo. Ptujski nemčurji so se za to zahvalili na ta način, da so v razstavi, ki je sicer prav revna, slovensčino popolnoma prezrli. Slovenci okr. zastopa so bili tudi tako — prijazni, da so dež. glavarja grofa Attemsa naprosili, naj prevzame protektorat, kar je grof Attemsa storil in zato, ko je bil v Ptuj, in obiskal vse funkcijonarje, ki imajo količkanj veljave, samo načelnika okr. zastopa ne.

— (Odlikovanje) Puškar g. A. Antonič v Borovljah na Koroškem je dobil za razstavljene puške na razstavi v Mistelbachu na doljenjem Avstrijskem veliko zlato svetinjo.

— (Razbiti cesarski orli.) Razni listi namigavajo nekaj časa sem, da so bili v Gorici razbiti in zamazani cesarski orli in da je to storila družba, v kateri so bili tudi neki državni uradniki. Znano je, kak krik in vik je bil, ko so v Pragi neki poulični fantalini zamazali nekaj nabiralnikov. Celo vlada je s tem opravičevala izjemno stanje. V Gorici pa se to menda ne zmatra za kaznivno dejanje, zakaj nič se ne čuje, da bi se poklicana oblastva za to kaj zanimala. Imena dotičnikov, ki so razbili cesarske orle, so znana. Zadnja „Soča“ imenuje celo kar brez ovinkov kot storilec nekega poštnega uradnika. Res, čudne razmere. Zoper slovenske „radikalce“ je vlada napenjala vse svoje sile, takih rečij pa ne vidi in se zanje ne meni!

— (Insultiranje slovenskih poslancev.) Slovenska drž. poslanca dr. Gregorčič in grof Alfred Coronini se že več ne smeta pokazati v Gorici, da bi jih laški kulturonošci ne insultirali. Ko sta se povrnila s shoda na Nabrežini, so ju pred kolodvorom v Gorici pričakovali nekateri laški gospodje in ju pozdravili z — brizganjem, ko pa sta nekaj dnij potem šla mimo gledališke kavarne, so jim tam sedeci lahoni, mej njimi neki poštni uradnik in neki avskultant zvižgali.

— (Dohod cesarja-kralja v Zagreb.) Ob slavnostnih dneh bode prispela v Zagreb tudi meščanska garda iz Varaždina, 120 mož s svojo glasbo, broječo 26 mož. Kakor poroča Obzor* se bode madjarskim gostom na ljubo vzpored slavnosti nekoliko spremenil. V prologu se je ves ilirski del jako skrajšal, z druge strani se javlja, da se bode tudi Bukovčev zastor z ilirsko dekoracijo zamenil z drugim, da bi ne bile žaljene madjarskih gostov oči!

— (Razpisane službe.) Na c. in kr. po morskimi akademiji v Reki mesto asistenta za fiziko in mehaniko, za dve leti. Plača 720 gld. in 120 gld. stanarine ali prosto stanovanje. Prošnje do dne 31. oktobra poveljništvu akademije. — Na jednorazrednici v Ambrušu mesto učitelja in voditelja v IV. plač. razredu. Prošnje do dne 20. oktobra.

* (Davčni kontrolor kot tat) Lansko leto so davčni uradniki v Jasberanju na Ogerskem prišli neko jutro v pisarno in našli blagajnico odprto in skoro prazno. Mankalo je 15.000 gld. Policija je neznane tatove iskala po vsem Ogerskem a zaman. Začela se je tudi preiskava proti davčnim uradnikom, a brez uspeha. Policijski načelnik je bil prepričan, da je blagajnico oplenil davčni kontrolor Tabory, a ni mu mogel do živga. Opazoval je za zato jako skrbno. Pred par dnevi je Taboryja aretoval, in nezvesti uradnik je končno priznal, da je s ponarejenimi ključki, katere mu je naredil njegov svak, ulomil v davčni urad in izvršil tatvino. Pri Taboryju je policija našla še 12.000 gld.

* (Več sreče nego pameti) je imela te dni neka mlada gospa ki se je vozila iz Oseka v Pečuh, pestovaje 3 mesečno dete. Misleč, da se vozi po napadni progi, je brez pomisleka z otrokom vred skočila iz vagona. Pravi čudež je bil, da se niti ona niti dete nista poškodovala.

* (Smrt v plamenu.) Bartolomeo Patti v vasi Gioliano pri Modeni je bil nesrečno zaljubljen in sklenil končati svoje mlado življenje. Zažgal je očetov skedenj in skočil v ogenj. Oče je to videl in, ne meneč se za nevarnost, skočil za sinom ter ga srečno prinesel iz ognja. Ljudje so polivali mladeniča z mrzlo vodo ter mu strgali gorečo obleko s telesa. Komaj se je fant zavedel, pahnili je ljudji od sebe ter gol kakor je bil skočil zopet v ogenj in zgorel.

* (Nenavadna zmota.) Neki angleški vojak se je bil minoli teden v Londonu dobro napil, tako da je le iz težke premikal svojega rojstva kosti. Na potu je tako oslabil, da ni mogel ne naprej ne nazaj; najraje bi bil legel na tla, a bil je še toli pri zavesti, da je to hrepenenje po zanesljivem ležišču udušil in se naslonil na neko ulično svetilko, in čakal, da se zemlja neha suhati okoli svoje osi. Ko je tako čakal in dremal, odprl je na široko svoja usta in s tem spravil nekega gospoda v veliko zadrego. Ta gentleman je bil namreč tudi „trd“. Ko je zagledal rudečo suknjo vojakovo, je mislil, da je to nabiralnik za pisma, ker so na Angleškem nabiralniki rudeče pobarvani in vise sredi ulic na posebnih stebrih. Gentleman je imel oddati dve pismi; z velikim trudom je skušal pomašiti jih v vojakova usta a zaman; usta so bila velika, pisma še večja. Opetovani poskusi gentlemanovi so vojaka toliko stregli, da je spoznal, da mu nekdo nekaj hoče. Premakniti se sicer še vedno ni mogel, a jezik je bil postal gibčnejši. Jel je torej psovati kar se je dalo in je s tem nadležnega gentlemana preplašil. Misleč, da je začel nabiralnik govoriti kakor svoj čas Bileamov osel, je mož bežal čez drn in strn. Vojak je pa še nekaj ur podpiral železni svetilnik.

Darila

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Slavno uredništvo „Slov. Gospodarja“ v Mariboru nabranih 21 gld. 62 kr.; veleč. g. trnovski župnik Ivan Vrhovnik 5 gld. v ta namen, da shrani družba ono kamenje, ki je priletelo zadnji petek iz sovražnih rok v tržaško Ciril-Methodovo šolo ter da je izloži na prihodnji avstrijsko-slovanski razstavi; g. dr. Dragotin Treo, odvetnik v Postojini, 10 gld. kot globo Fran Margona iz Trnja št. 35.; g. Pretnar v Ljubljani 1 gl.; č. g. Fr. Ferjančič, kaplan trnovski v Ljubljani, 50 kr.; g. Andrej Podboj v Ribnici iz nabiralnika 11 gld. — Ker so dohodki v primeru z ogromnimi stroški le pičli, naznanja podpisano blagajništvo, da je v velikih skrbah, in trka za pomoč na blaga slovenska srca. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Josip Hauptman, sollicitator v Ljubljani 1 krono. Živio!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gg. uradniki banke „Slavije“ v Ljubljani 2 kroni 40 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Slovenoi in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Knjizevnost.

— „Slovenska pratika“ za prestopno leto 1896. V zalozi knjigarne Kleinmayr & Bamberg je izšla lično natisnjena in s čednimi ilustracijami okrašena pratika, ki prinaša razen običajne kalendarke vsebine tudi obilo „berila za pouk in kratek čas“, ki pa bi bilo lahko bolje.

— Čuvajmo svoje prastarine. Zabeležil M. A. Zamursky. Trst. Tiskom i nakladaj Dolenčeve tiskarne. 1895. Str. 62. Ta razprava je bila natisnjena v podlistku tržaške „Edinosti“. Pisatelj razpravlja v njej o raznih jezikoslovnih vprašanjih in šiba napake, katere so se urinile v slovenski jezik, zajedno pa priporoča in rabi oblike, s katerimi se ne moremo sprijazniti.

Brzjavke.

Dunaj 5. oktobra. Jutrišnji uradni list prijavi velevažno cesarjevo lastnoročno pismo na grofa Goluchovskega, v katerim se določa, da se odslej imenuj ministerstvo unanjih stvari cesarsko in kraljevo, kakor se imenujejo že vojno ministerstvo in vsi dvorni uradi. S tem se je ustreglo aspiracijam Ogerske.

Dunaj 5. oktobra. Poročilo, da je predsednik poljskemu klubu Zaleski določen poslanikom v Haagu, se dementuje.

Dunaj 5. oktobra. Gališki deželni maršal knez Evstahij Sanguszko je imenovan gališkim namestnikom.

Gradec 5. oktobra. V Kokerski dolini se je podrl vrh gore in zasul cesto. Sodi se, da je to posledica kranjskega potresa.

Lvov 5. oktobra. Občinski svet je ministerskega predsednika grofa Badenija izvolil častnim meščanom.

Beligrad 5. oktobra. Ristić se je s kraljem povsem izmirl in se mu v terek pokloni v slovesni avdijenciji.

Carigrad 5. oktobra. Sinoči so se zopet primerili krvavi izgredi. Mohamedanci so napadli posamne Armence in jih ranili, vsled česar je nastal boj.

Narodno-gospodarske stvari.

— Izžrebanja: V navzočnosti c. kr. notarja se je dne 1. t. m. vršilo IX. izžrebanje prioritnih obligacij emisije 1887 prve ogersko-gališke železnice in so bile dvignene v serijah št. 37001—37208, torej 208 komadov. Od prejšnjih žrebanj so še dvignene: št. 10086 do incl. 10100, 10110, 14551 do incl. 14570, 40501 do incl. 40505, 40552 do incl. 40555, 40639, 45624, 45625, 45626, 45658, 60516 do incl. 60518, 60542 do incl. 60546, 60626 do incl. 60640, 60652 do incl. 60.654, 60677 do incl. 60679, 60688. — Pri VI. žrebanju 4% zadolžnic v srebru, emisije z l. 1890 ogerske zapadne železnice, katero se je vršilo dne 1. oktobra ob navzočnosti c. kr. notarja so bile izžrebane številke: 251, 398, 586, 1252 in 1349. — Nominalna vrednost izžrebanih obligacij in zadolžnic so bode izplačevala od dne 1. januarja 1896 proti povrnitvi originalov z vsemi po tem roku zapadajočih kuponov in talona. Z dnem 1. januarja 1896. l. preneha daljnje obrestovanje obligacij in zadolžnic in se torej vrednost odločenih, po tem terminu zapadajočih kuponov odšteje od plačilne vsote.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (4-14)

Štev. 3. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 663.

V nedeljo, dne 6. oktobra 1895.

Prvi nastop g. **Ilje Vučkovića**, bivšega člana Čiričeve družbe v Varaždinu.

Prvikrat:

Siroti.

Igrokaz v 4 dejanjih in 8 podobah. Spisala d' Enne y in Cormons. Poslovenil *a. R. žiser g. Rudolf Ineman.

Prva podoba: **Rop sirote Henriette**. Druga podoba: **Rešitev Henriette**. Tretja podoba: **Tajnost grofinje Dljane**. Četrta podoba: **Lujiza v nesreči**. Peta podoba: **Aretovanje Henriette**. Šesta podoba: **Rešitev iz ječe**. Sedma podoba: **Henrietta najde sestro**. Osmo podoba: **Mati in hči se najdeti**.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek točno ob 8. uri. Konec ob 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Vstopnino glej na gledališkem listu.

Tuji.

4. oktobra.

Pri **Mallét**: Fleischmann, Moser, Grabler, Wallavec, Engl, Vingl, Popelbaum, Weill, Szeps, Eisenstätter z Dunaja; — Hofmann iz Warnsdorfa; — Flach iz Krnova; — Müller iz Pulja; — Suttley iz Nove vasi; — Malič iz Jelšan; — Gunter iz Ribnice; — Czerveny iz Šumperka.

Pri **Lloyd**: Mader iz Pliberka; — Vidmar iz Črnega Vrha; — Lisee iz Trsta; — Rant iz Celovca; — Dorrek, Bernik z Dunaja; — Röslér iz Lipe.

Pri **avstrijskem cesarju**: Pelinšek iz Gradca; — Alešovec iz Opatije; — Galič iz Zagreba.

Pri **bavarskem dvoru**: Parigi, Grdini iz Trsta; — Podboj iz Adamovega; — Martinelli iz Gradca; — Bachmayer iz Lienfelda.

Meteorologično poročilo.

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
4.	9. zvečer	730.3	12.2° C	sr. szah.	pol obl.	
5.	7. zjutraj	731.7	10.4° C	moč. szah.	nevihta	15.5
"	2. popol.	735.3	14.0° C	p. m. vzjvz.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 10.5°, za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 5. oktobra 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	05	"
Avstrijska zlata renta	121	"	45	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	20	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	70	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	40	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1074	"	—	"
Kreditne delnice	404	"	50	"
London vista	120	"	30	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	90	"
20 mark	11	"	76	"
20 frankov	9	"	54 1/2	"
Italijanski bankovci	45	"	30	"
C. kr. cekini	5	"	67	"

Zahvala.

Podpisana se zahvaljujem v svojem in svojih otrok imenu za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu mojega soproga, oziroma očeta, gospoda

Matije Pogačnik-a

gostilničarja.

Posebno se zahvaljujem gospodom pevcem „Katoliškega rokodelskega društva“ za prekrasne žalostinke pred hišo in na pokopališču ter gospodom gostilničarjem za prijazno udeležbo ter nositev sveč in vencev.

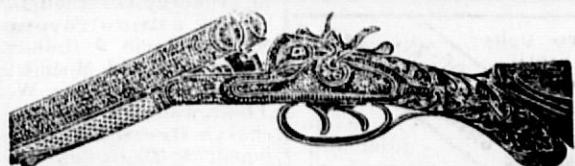
(1307) **Marija Pogačnik.**

Učenca

kateri je vsaj prvi razred srednjih šol dovršil, vzprejemem takoj. (1295-3)

Pavel Homman

trgovec z mešanim blagom na Bledu.

Ljudevit Borovnik (386-29)

puškar v Borovljah (Furlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcé in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Težko prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedi, zgago i. t. d., dalje

katar v sapniku,

zašiljenje, kašelj, hripavost so one bolezni, (III.) v kojih se

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

KISELINE

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitnim uspehom.

izvirališče: Giesshübl Slatina. Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v urah in minutah.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 19. uri 5 min. po moči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Šes Selsthal v Aussee, Ischl, Gmünd, Bolnograd, Steyr, Lino, Budejovice, Pizenj, Marijine varo, Hebr, Karlovo varo, Francovo varo, Prago, Lipeko, Dunaj via Amstetten.
Ob 5. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Šes Selsthal v Bolnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 19. uri 55 min. popoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, Šes Selsthal v Bolnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Ino most, Bregenz, Oorih, Genevo, Paris, Steyr, Lino, Gmünd, Ischl, Budejovice, Pizenj, Marijine varo, Hebr, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipeko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. zvečer osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.
Razum tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 minut popoldne osebni vlak v Lince-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipekega Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Pizna, Budejovice, Bolnograda, Lince, Steyra, Gmünd, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri 19 min. zjutraj osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipekega Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Pizna, Budejovice, Bolnograda, Lince, Steyra, Paris, Genevo, Oorih, Bregenz, Ino most, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabel, Trbiža.
Ob 2. uri 35 min. popoldne osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabel, Trbiža.
Ob 9. uri 25 min. zvečer osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabel, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 55 min. zjutraj v Kranik.
Ob 9. uri 5 min. popoldne
Ob 10. uri 10 min. zvečer
(poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 50 min. zjutraj iz Kranika (5-220)
Ob 11. uri 15 min. popoldne
Ob 9. uri 20 min. zvečer
Ob 9. uri 55 min. zvečer
(slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Moja pralnica

za slamnike in klobuke iz klobučine

nabaja se

na Resljevi cesti št. 16 v pritličji.

(1171-4) **C. Brilli.**

Pristen, jako fini mošt

Prosekar

se toči od danes naprej

v gostilni „pri mestu Monakovo“

(pri Lozarju) in v Laverci

po 48 kr. liter. (1300-1)

po najnižji ceni pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušajo.

IG. HELLER, DUNAJ

44 Praterstrasse Nr. 44

Besede dostavljajo 103 strani obsejal cestni in domovinski

in vsakomur je na voljo za sklenitev take zastoj.

Prepovedano je izlo.

(315-15)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(943-7)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Poslano.*)

Anonimnemu pisalcu pisma, katero sem prejel dne 30. septembra t. l., naznanjam tem potom, da na taka pisma sploh ne odgovarjam. Ako bi bil pisec pošten in odkritosrčen mož, podpisal bi se bil s svojim polnim imenom, ali se pa osebno obrnil do mene v za-devi, katero v pismu omenja. Ako kaj vé — na dan z dejstvi. — Sicer je in ostane v mojih očeh — nesramen lažnik.

(1284-2)

Ferdinand Tuma

načelnik čevljarske zadruge.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izurjenega slovenskega

odvetniškega koncipijenta

vzprejem.

(1305-1)

Dr. Fr. Stor.

Velika, svetla soba

se takoj odda v Konjušnih ulicah h. št. 1.

Poučuje se

igranje na violino, bas in vsa trobila.

Na razpolaganje je tudi

(1252-3)

orkester na lok. 6 do 16 mož.

Plača zmerna. Več se izve: Poljske ulice št. 38 v Ljubljani.

Karol Bitsch.

2 mlada 14letna dečka

vzprejem

kot natakarska učenca.

J. Kaube

(1304-1)

na kolodvoru južne železnice.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

Išče nujno: **fluo kuharico** v neki grad v bližini Ljubljane, plača 15-18 gld., **boljšo kuharico** v jako dobro meščansko rodbino v Ljubljani, plača 8-9 gld.; **več navadnih kuharic**, plača 6-8 gld.; **extra-deklé** in **dobro kuharico** za fino restavracijo, dobra plača; **fluo hišino** za okolico; **zato hišino** za Reko in Trst; **pristoje hišino** k dvema človekoma; **deklé za kuhinjo** (tudi začetnica) v plemenito rodbino; **več pestunij** in **varuhinj** za otroke itd. itd. Izurjen, trezen kočijaz z večletnimi spričevali se toplo priporoča. (1302)

Izdelovalka oblek za gospé in otroke

(1277-3)

Fanny Zock

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 8, III.

priporoča se cenjenim damam v mestu in na deželi v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del.

!!! Najmodernejši dunajski kroji !!!

Jako zmerne cene!

Gostilna v najem.

V velikem trgu na Kranjskem odda se lepo in ugodno prenovlj na gostilna s prenočiščem v najem. Trg je 20 minut od južne železnice oddaljen, v njem se nahajata c. kr. okrajno sodišče in davkarija, je v plodovitem kraju, z zdravim obnebjem, z dobro obiskanimi sejmi. Gostilna obstoji že 40 let je brez konkurence, s tremi sobami za goste in z devetimi sobami za tuje in potnike, s kuhinjo, kletjo, ledenico, hlevom, zidano šupo za več velikih voz, z dvema dvoranama, **jedna** ugodno prirejena za **kavarno**, kakeršne še ni v trgu. **Mesarski obrt v hiši**. Poleg lep vrt s pokritim kegljiščem. Najemščina je primerno cenena. Vse s hišno opravo. — Pogoje pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1287-1)

Fran Staré

sobni slikar

v Ljubljani, na Bregu št. 20

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v dekoracijsko in slikarsko obrt spadajočih del z zagotovilom ukusno modernega dela proti zmerni ceni. (647-25)

Ker sem pa večkrat odsoten zaradi dela, so stranke najljubše naprosene, naj v slučaju potrebe omenjena dela naročajo pri meni **pismenim** potom.

Naznanilo.

Z visokim dovoljenjem se premesti
c. kr. tobačna trafika v Gledaliških ulicah št. 5
za čas, ko se bode podirala ouenjena hiša in gradilo novo
poslopje,
v novozgrajeno barako v pričetku Zvezde,
nasproti Zetinovičevi hiši.

Prodaja tobaka se prične tam z dnem 1. oktobra.
(1282-2) Fr. Robin.

Pristno Brnsko sukneno blago za jesen in zimo 1895.

Kupon 3-10 m dolg, za gl. 4.80 iz dobre
popolno obleko za go. gl. 6.— iz fine
spode (suknje, hlače, gl. 7.75 iz finejšje
televonik) stane same gl. 10.— iz najfina. pristne
ovčje
volne.

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in frankovano. — Jamči se za to, da
pošiljatev odgovarja vzorcem.

Na uvažanje! Slavno p. n. občinstvo se zlasti opo-
zarja, da je sukneno blago, če se direktno naroči,
zastoj ceneje, nego če se po agentih naročuje. —
Tvrdisa Siegel-Imhof v Brnu pošilja vse blago po
pravih tovarniških cenah brez podražbe
vsled zasebne odjemnike toli oškodujočega sleparskega
„krojaškega popusta“. (1146-9)

Fran Burger, mizar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31
se priporoča č. občinstvu za naročila v izvrševanje najna-
vadnejih in najfinijih

pohištvenih in stavbinskih, v mizar-
sko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi več pohištva in izdelujem najlepše
lesene stropne in stene (lamberte). Delo solidno in
po nizki ceni. Za dela, naročena dovolj zgodaj, tudi jamčim.
Naročila izvršujem ali po predloženih mi ali pa odbranih
lastnih vzorcih po vseh slogih. (220-32)

Odlikovan na svetovni razstavi
(1891) v Čikagi s svetinjo. (45)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN
CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SUISSE)
CACAO
MASSIGE PREISE
FEINSTE QUALITÄT
LEICHTLÖSLICHER CACAO
Ausrichtung 1891-200 Tassen Neuchâtel

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vreda-
vanje bolnikov v Stuttgartu 1890
odlikovana z nagrado, je po zdrav-
niškem izreku in mnogih zahval-
nih pismih, katerih število gre v
tisoče, priznana kot jedino, zares
reelno in neškodljivo sredstvo, s
katerim se doseže tako pri gospodih
kakor pri gospodih lepa in bujna
rast lasij in se prepreči, da ne
izpadajo in da se ne dela mejnjami
prhot; mladi gospodje dobé po
nje rabi močne brke. Za uspeh
in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.
K. Hoppe, Wien, XIV., Hütteldorferstrasse 81.
(356-26)

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 16, vhod piazza della Caserma
(nasproti veliki vojašnici)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsako-
vrstna angleška

kolesa (bicikle).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer
v Frankobrodu in „Viktoria Cycle Works“
Wolverhampton, Angleško.

Kolesa „Adler“ so svetovnoznana in se rabijo v
nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev;
kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja
se na deželo in na vse kraje. — Cenike pošilja se
poštne prosto. (728-40)

Dr. Matej Pretner odvetnik v Trstu

si dovoljuje naznanjati, da ima sedaj svojo pisarno na
Piazza S. Giacomo št. 1, I. nadstr.
(pri Corso). (1290-2)

Fr. Čuden, Ljubljana, Mestni trg.

Jedino zastopstvo za Kranjsko
svetovnoznane
tovarne za bicikle Ivan
Puch in drugovi v Gradci
kakor tudi
orožne tovarne za bicikle
„Steyer“

in več drugih znanih tovarn. — V zalogi se dobivajo tudi vse pritiskline
za kolesa, kakor: svetilke, zvonci, sedla, zračne seilke itd. itd.
vse po najnižjih cenah. (712-23)

Ceniki na razpolaganje.

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v Frančiškanskih ulicah
št. 12 in na Sv. Jakoba trgu št. 9 in mi vzlic vsemu prizadevanju ni mogoče,
najti drugih pripravnih prostorov, in ker sem blago iz jednega skladišča spravil v tako
slabo drvarnico, da utegne isto v jesenskem deževnem vremenu izgubiti gotovo vso svojo
vrednost, sem prisiljen, nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

razprodati in vabim slavno p. n. občinstvo k prav mnogobrojnemu obiskovanju z zagoto-
vilom, da ne bode nikomur žal, da je porabil to ugodno priliko za kupovanje, ker go-
tovo nikdar več ne doboče tako cenene blaga.

M. PAKIČ

trgovec z lesno robo, košarami, siti in rešeti, žimo in halugo
v Ljubljani, v Šolskem drevoredu.

P. n. Osobito si usojam opozarjati na svojo od svojih delalcev predeno

garantirano pristno žimo

katero kupujem neobdelano v Bosni, Ogerski, Štirski in Kranjski in jo dam potem presti,
torej jo gotovo lahko oddam po najnižji ceni; istotako na

Crin d' Afrique (haluga ali morska trava)

za katero robo sem od Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique
v Alžirji glasom sklepne pisma z dne 15. septembra 1894. l. prevzel samoprodajo
za Ljubljano in Kranjsko.

Istotako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za kupovanje na
trgu, košarilo za potovanja, žičnih tkanin, pletenin za ograjenje vrtov,
lesnih preprog, okerjev za šolo in gospodinjstvo, nožnih preprog, slam-
natih in kokosovih i. t. d.

P. n. vnanjim naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov do-
stavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku. (847-6)

Svoječasno naznanjeno razprodajo moral sem vsled neke „ljubeznive“ ogradbe
ustaviti, ker se je bila primerila formalna napaka. Sedaj mi je pa slavna obrtna
oblast razprodajo dovolila.

Fran Stupica

trgovec z železnino, kovinami, moko ter
specerijskim blagom

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1
priporoča v nakup razno

strojarsko in usnjarsko orodje

Fran Paneckovega sina na Dunaju

kakor tudi (1056-7)

nagrobne križe, štedilnike,
vlite kotle, cement, traverze
in železniške šine.

L. Luser-jev oblič za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznatih
pisem je na
ogled v
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(13 40) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
oblič varstveno zamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta oblič dobiva se le v jednjaj velikosti po 60 Kr.
Zahtevaj izrečno Luser-jev oblič za turiste.

Pristen v Ljubljani:
Jos. Mayr, J. Swoboda, U.
pl. Trukóczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Biruba-
cher; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trzinu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Warty; v
Radovljici A. Roblek;
v Celji K. Gela; v Or-
tomlju F. Haika.

Važno za gospodarstvo, tehniko in industrijo! Amerikanska patentna jeklena veriga

nezvarjena

iz tvornice

Goeppinger & Co., Bela peč, Gorenjsko.

Unzerreissbar

Prednosti nasproti zvarjeni verigi: 1.) 2½ krat večja lomoporna trdnost.
2.) Zmanjšanje teže. 3.) Absolutna varnost. — Izdelujejo se vsake vrste dolgih
verig po meri: verige za krave, konje, pse, za ojesa, prsne verige itd.
od 1-8 do 65 mm debelosti.

Samoprodaja za Kranjsko:

ERNEST HAMMERSCHMIDT

Ljubljana, Križevniški trg. (1152-5)

Mesečni obroki po 5 gl.

Najhitrejšje delovanje!

Najlepši šiv!

Največja trpežnost! Najlože izvrševanje!

to so lastnosti, katerim zahvaljujejo originalni Singer-jevi šivalni stroji svoje neprimerljive uspehe.

Novi rodbinski šivalni stroj

Singer-jeve Co., visokoročni Vibratino Shuttle stroj, se je zopet, kakor vsi dosedanj izdelki te tovarne, izkazal kot sijajen uspeh; isti je uzorno sestavljen in se dela z njim lahko in neprekosljivo naglo.

12 milijonov originalnih Singerjevih strojev

za domačo rabo, za šivanje perila in za vsakovrstne industrijske namene je v rabi; več nego 400 prvih daril se je istim podelilo, tako zopet izmed vseh razstavljalcev na

svetovni razstavi v Chicagu najvišja odlika: 54 PRVIH DARIL.

G. NEIDLINGER, dvorni liferant.

Jedina zaloga za Štajersko, Koroško in Kranjsko: v Gradcu, Sporgasse 16. (189-1)

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann (298-32)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni zalagatelj c. kr. uniformske blagajnice drž. železnice uradnikov.

FR. ČUDEN

urar

v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo največjo zalogo

vsakovrstnih švicarskih ur, uhanov, zlatnine in srebrnine.

Zaradi velike nesreče potresa ni sedaj nobene kupčije, torej prosim, kdor misli uro kupiti, naj jo sedaj naroči ali kupi. V ceniku postavljene cene so zdaj za 10% znižane — Priporočam se z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden.

urar v Ljubljani.

(540-27)

Ceniki se dobivajo zastoj in se tudi po pošti pošiljajo.

Karola Wolf-a

restitucijski fluid.

(Izveleček iz izvrstnih gorskih zeljši.)

Maogo preskušeno osveževalno in okrepčevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protinu, revmatičnem otrpenju, zviju in preteguenju žit itd.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., če mečejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kuznetu boleznim.

Cena zavrtku 45 kr.

(1224-5)

Glavna zaloga in jedini izdelovatelj:

Karol Wolf

lekarnar v Vipavi, na Kranjskem, via Postojina in Gorica.

Ustanovljena leta 1845.

Premirana na vseh svet. razstavah.

Henrik Fünck in sin

Albert Eckert v Gradcu

c. kr. priv. tovarna najfinejših likerjev, žganjarija in destilerija cognaca (konjaka).

Specijalitete:

Želodčni liker iz planinskih zeljši, višnjeveo, graški zdravstveni dvojni kisel, dalje vse vrste najfinejših likerjev, kakor: Benediktineo, Chartreuse, Alaš (dvojni kisel), Crème de Vanille, Crème de Cacao itd. itd. Vsi naši likerji so izdelani gorkim potom po izvornikih francoskih vzorcih.

Največje skladišče pristne slivovke.

Direktni import pristnega jamajškega ruma, francoskega cognaca in ruskega čaja. Likerji in žganja so izdelani popolnoma po higijeniških načelih, torej farmaceutično pristni.

Albert Eckert v Gradcu

Prva štajerska tovarna gorčice in vinskega kisa.

Estragon-gorčica

kakor francoska, najboljšje vrste.

Dvojna gorčica

takozvana Kremška, samo iz čistega vina, brez dišav.

Vinski kis, garantirano pristen, samo iz čistega vina.

Ceniki in vzorci poštne prosti.

(1274-3)

Cenik vin vipavske in istrske vinarske zadruge.

V skladišču v Šiški št. 9 nad 56 litrov:

	hektoliter
Vipavsko belo I. vrste . . . po gl.	24.—25.—
II.	23.—23.50
Vipavski Rulandec, desert . . .	37.—
" Rizling, . . .	30.—
" Vrhovec . . .	21.50
Vipavska Sipa . . .	37.—
" Kraljevina . . .	—

Istrski teran, stari . . .	16.—
novi . . .	18.—
Istrsko belo . . .	19.—
Istrski Refoškati, desert . . .	35.—
" Refoško, 100 butelj . . .	90.—

V pivnici (na drobno) na Bragu št. 1:

	liter
Vipavsko belo po gl.	—36
Vipavski Vrhovec	—36
" Rulandec, desert	—52
" Rizling,	—48
" Burgunder	—
Vipavska Sipa,	—52
Vipavski Vrhpoljec, buteljka . . .	—70

Istrski teran, stari	—32
novi	—32
Istrsko belo	—32
Istrski Refoškati, desert	—50
" Refoško, buteljka . . .	120

Zadruge razpošiljati tudi vino in vzorce direktno. (194-16)

Ilustrovani modni listi za jesensko in zimsko sezono torčke Gričar & Mejač, v Ljubljani, Slonove ulice št. 9, so izšli ter se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne prosti.

Dražestne novosti

za jesensko in zimsko sezono so na veliko izber že v zalogi.

(1233-2)

FRAN ŠEVČIK (1031-9)

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Odvetnik

Dr. Otokar Rybař

usoja si naznanjati p. n. občinstvu, da je svojo

odvetniško pisarno

odprl

(1273-2)

v Trstu

v ulici S. Spiridione št. 3, v II. nadstr.

Cement

železniške šine, traverze,

cinkasto in pocinkano ploščevino

železo za vezi

kovanje za okna in vrata

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo

znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442-48)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

P. n.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z najvišjim odločilom z dne 23. julija 1895. leta najmilostiveje blagoizvolilo potrditi sklep visokega deželnega zbora vojvodine Kranjske z dne 15. februarja 1895. leta, vsled katerega je za leto 1895. v pokritje nedostatika pri deželnem zakladu pobirati naklado od piva in sicer v zaprtem mestu Ljubljani po 70 kr. in v ostali deželi po 1 gld. za vsak hektoliter brez ozira na stopinje alkoholovine.

Ker se pa § 3 gori omenjenega zakona sledeče glasi: „Ta deželna naklada sme zadevati samo porabo, in ne sme zadeti ne izdelovanja in ne trgovine“ sklenil je soglasno že občni zbor podpisane zadruge v svojem zborovanji dne 7. februarja 1895, povišati ceno piva za 1 krajcar pri vrčku, ako ta zakon zadobi najvišjo sankcijo.

Vsled gori omenjenega § 3 in vsled jednoglasnega sklepa prej navedenega občnega zbora je združni odbor s porazumljenjem mnogih tukajšnjih gospodov gostilničarjev in krčmarjev v svoji seji dne 23. avgusta t. l. ozirajoč se na notorično istino, da je bil pri pivu že sedaj jako skromen dobiček, spoznal za neizogibno potrebno, da povišajo z istim dnevom, ko se deželna naklada na pivo pobirati začne, dosedanjo ceno pive od 20 krajcarjev na 22 krajcarjev za liter, koja naklada se prične z dnem 8. oktobra t. l.

(1306)

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev in žganjetočnikov v Ljubljani.

Premestitev obrtovanja.

M. KUNC

krojaški mojster v Ljubljani

usojam si cenjenim svojim p. n. naročnikom in sl. občinstvu javiti, da sem vsled demoliranja svoje hiše svojo obrt premestil

v Gradišče št. 5

(v Jean Schreyevo hišo)

ter se ob enem uljudno priporočam nadaljni blagonaklonjenosti in obilnim naročilom.

Z odličnim spoštovanjem

M. KUNC.

(1294—2)

Sesalke
in brizgalne vsake vrste
vodovode
za mesta, sela, graščine, gospodarstva, letovišča, vrte in kopelji. Vodomelne figure in nastavke, stranišča, kurjave s motorje za na veter, za parom, z gret zrak in petrolejske motorje izdeluje (445)

A. KUNZ, specialna Moravska Bela cerkev.
Ilustrovani prospekti zaštonj.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevezemajo se opreme za novorojence.
Centri v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje poštnine prosto pošiljajo.

Srajce za gospode
bel šifon, gladka prsa, brez zavratnika, brez manšet, 27 vrst,
1 komad po gld. 1.10 do 2.70
6 komad. " " 6.25 " 15.~

Srajce za dečke
v 4 velikostih, kakor zgoraj
1 komad po gld. 1.~ do 1.40
6 komad. " " 5.75 " 7.75

Spodnje hlinče (gate)
za gospode 6 kakovostij
1 kom. po gld. ~80 do 1.40
6 kom. " " 4.50 " 7.50

12 ovrtnikov
gld. 1.80 do gld. 2.20.

12 parov manšet
od gld. 3.30 do 4.80.

12 komadov
predsrajčnikov,
od gld. 3.25 do 5.~

Ustanovljeno leta 1870.
Cena in blago brez konkurence!

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči trdka
C. J. Hamann v Ljubljani
zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Paulinova Kranjska vinarna

v Ljubljani, Slonova ulica 52

priporoča

(1281-3) Namizno vino:

Primorec , bel in močen	liter po 28 kr.
Tirolec , bel in prav prijeten	" " 36 "
Tirolec , rudeč in prav prijeten	" " 36 "
Dolenjec , bel, kislast	" " 40 "
Prosek , bel, sladek	" " 48 "
Dolenjski cvet , bel, 6 let star, fin	" " 48 "
Zelenika , bela, fina	" " 56 "
Teranec , črn, prav fin	" " 56 "
Marsalec , rumen, najmočnejši	" " 80 "

Pivo, fino, Koslerjevo, marčno . . . vrček po 10 kr.

Dalje priporoča mnoge vrste žganja, kakor tudi gorka in mrzla jedila po najnižjih cenah.

J. Kunčič
priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)
z opombo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu. (117-26)
Zunanja naročila izvrše se točno.

Banka in menjalnica J. C. MAYER v Ljubljani

nahaja se od danes naprej

(1202—7)

v Grumnikovi hiši, Dunajska cesta št. 6

zraven Piccolijeve lekarne.